

μῆνα καὶ ἐπέκεινα εἰς Ἀθήνα. Ἐγὼ ἤμουν εἰς τὸ ὄσπιτίον τοῦ μετὴν γυναῖκά του Ἄϊσῆ καὶ τὰ δύο μικρὰ παιδιὰ, νὰ φωνίζω τὰ χρειζόμενα τοῦ ὄσπιτίου, νὰ με βάνῃ ἢ κυρία νὰ μαγειρεύω καὶ τὰ λοιπὰ, κάθε βράδυ νὰ με παίρῃ εἰς τὰ μέσα ὄσπιτια τοῦ χρεμετιοῦ, νὰ με βάνῃ νὰ τῆς τραγουδῶ. Αὐτὴ ἦτον νέα καὶ διὰ νὰ μὴν ἀκούεται ἡ φωνὴ μου μετ' ἐπῆγαιεν εἰς τὰ ἐσώτερα τοῦ ὄσπιτίου. Εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα ἔφυγεν ὁ πατήρ μου ἀπὸ Χαλκίδα μετὴν μητριάν μου καὶ ἀδελφὴν μου καὶ ἐπῆγεν εἰς Ἀθήνα ὀπίσω, ὅπου ὁ τύραννος ἐλάφρωσε κατὰ τὴν τυραννίαν. Ἦτον εἰς τὰ 1792· ἐγὼ ἔμεινα εἰς Χαλκίδα μετὸν Τούρκον Οὐστὰ Ἀχμέτην, ὅπου εἰς αὐτὸν ἔκαμα ὑπὲρ τὸν ἕνα ἡμισυ χρόνον.

Ὁ πατήρ μου, ὄντας εἰς Ἀθήνα ὁ Ἀγῶς μάρτορας μου, τὸν παρεκάλεσεν ὅταν ξαναἔλθῃ εἰς Ἀθήνα νὰ με φέρῃ μαζί του διὰ νὰ με ἰδῇ. Ἔτσι λοιπὸν εἰς ἄλλο ταξείδιον με ἔφερον εἰς Ἀθήνα καὶ δὲν με ἄφισε πλέον νὰ ὑπάγω εἰς Χαλκίδα.

Θ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ

Η ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Περὶ τῆς νοημοσύνης τῶν ζώων πολλὰ ἔχουσι γραφῇ μέχρι τοῦδε. Νέον ταύτης παράδειγμα, θαυμαστὸν ἀληθῶς καὶ συγκινητικώτατον, διηγείται ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τῆς ἐν Παρισίοις ἐκδιδομένης «Ἐπιστημονικῆς Ἐπιθεωρήσεως» αὐτόπτης μάρτυς γενόμενος ὁ γάλλος μηχανικός Brivot· εἶνε δὲ τὸ ἐπόμενον:

Περὶ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ὄμιλος ὄρειων Ἀλθανῶν διήρχετο τὸν ποταμὸν Δρίνον. Ὁ μὴν Ὀκτώβριος εἶνε ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν οἱ ὄρειοι Ἀλθανοὶ κατέρχονται εἰς τὰς πεδιάδας ἵνα διέλθωσι τὸν χειμῶνα, κατὰ σωρούς, πάνοπλοι, μετὰ τῶν ἵππων, τῶν βοῶν, καὶ τῶν προβάτων αὐτῶν, κρατοῦντες δεδεμένους τοὺς χοίρους των, τὰ δὲ βρέχη ἐπὶ τῶν νώτων τῶν γυναικῶν των.

Ἡ διάβασις ἦτο δυσχερὴς εἰς τὴν πολυπληθῆ ἀγέλην τῶν ζώων, καθότι ὁ ποταμὸς ἦτον ἐξωγκωμένος ἐκ τῶν πολλῶν βροχῶν. Μετὰ πολλὰς κραυγὰς καὶ κτυπήματα οἱ Ἀλθανοὶ κατῶρθωσαν νὰ ὠθίσωσι πρὸς τὸ πλατὺν μέρος τοῦ ποταμοῦ εἰκοσάδα ἵππων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἔξ φορβάδας μετὰ τῶν τριῶν πωλαρίων των. Αἰφνης γηραιὰ τις φορβάς, ἕνεκα τοῦ ὑπερμέτρου φορτίου τῆς, παρέμεινε ὀπίσω τῶν συμπλωτῆρων τῆς, παρασυρομένη ὑπὸ τοῦ ρεύματος. Τὸ πτωχὸν ζῶον ἐχάνετο ἐξ ἄπαντος, διότι ἡ μία καὶ μόνῃ ἐν τῷ ποταμῷ σχεδιά δὲν ἠδύνατο νὰ καταφθάσῃ ἐγκαίρως ὅπως τὴν περισώσῃ.

Ἐν τούτοις ἡ λοιπὴ ἀγέλη εἶχεν ἀφίχθῃ εἰς τὴν ὄχθην, καὶ οἱ νεαροὶ πῶλοι, περιχαρῶς ἐσκίρων περι τὰς μητέρας των· εἰς μόνος ἔτρεχεν

ἀνησυχῶς χρεμετίζων περὶ τῶν αὐτῶν. Καὶ τότε οἱ παρεστῶτες ἐγένοντο μάρτυρες θαυμαστοῦ θεάματος, ἔξ ἐκείνων, ἅτινα οὐδέποτε λησμονοῦνται.

Ὁ νεαρὸς πῶλος ἐπανήλθεν ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῆς ὄχθης, ἔστη πρὸς στιγμὴν ἀκίνητος, μετὰ φλογεροὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἀχνίζοντας μυκτῆρας. Αἰφνης ῥήγγυσιν ὄξυν, ἀπερίγραπτον χρεμετισμὸν· παρατηρήσας τὴν μητέρα του, τὴν ὁποίαν τὸ ρεῦμα εἶχε παρασύρει μακράν, καὶ οὐδ' ἠγωνίζετο πλέον ὅπως σωθῇ. Διὰ τεραστίου πηδήματός ὁ πῶλος ῥίπτεται εἰς τὸν ποταμὸν. Ἀφανίζεται πρὸς στιγμὴν, εἶτα ἐπιφαίνεται, πλέον ῥωμαλέως πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς κινδυνευούσης μητρός του. Τὰ κύματα τὸν ἐμποδίζουσι νὰ βλέπῃ ἐμπρὸς του, ἀλλὰ τὸ ζῶον τινάσσεται μετὰ πηδήματα καὶ χρεμετίσματα, μετὰ τεταμένον τὸν λαϊμόν, καὶ τὸ ἡμισυ τοῦ σώματος ἔξω τοῦ ὕδατος—ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου μετὸς τῆς δυσκολίας εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὸν ποταμὸν μετὰ τὴν ἀγέλην.

Ἡ μήτηρ ὑψώσασα τὴν κεφαλὴν, ἀπῆντα διὰ ῥόγγων διακεκομμένων εἰς τὰς προσκλήσεις τοῦ μικροῦ τῆς. Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ ἐνστικτὸν τῆς αὐτοσυντηρήσεως εἶχεν ἐμψυχώσει πρὸς στιγμὴν τὴν φορβάδα.

Ἐν τούτοις ὁ πῶλος ἔφθασεν εἰς αὐτὴν ταχύτερον τῆς σχεδίας. Τὸ τέκνον ὑπεβάστασε τὴν κεφαλὴν τῆς μητρός ἐπὶ τῶν νώτων του, καὶ τὴν ἔσυρε πρὸς τὴν ὄχθην. Ἡ μήτηρ ἐσώθη.

Ὅταν ἐξῆλθε τοῦ ποταμοῦ, ὁ πῶλος περιεστρέφετο περιχαρῆς περὶ τὴν μητέρα του, θωπεύων ἰσχυρῶς τὴν κοιλίαν αὐτῆς διὰ τοῦ σώματος. Φαίνεται ὅτι οὗτος εἶνε ὁ τρόπος, δι' οὗ οἱ πῶλοι δεικνύουσι τὴν πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτῶν φιλοστοργίαν.

Π

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ κ. καὶ ἡ Κυρία Ἀγαθοπούλου κάθηται ἡσυχῶς εἰς τὸ γεῦμα, ὅτε ὁ διανομεὺς τοῦ τηλεγραφεῖου χομίζει αὐτοῖς τηλεγράφημα.

Ὁ Ἀγαθόπουλος σχίζει τὸ περικάλυμμα, καὶ μόλις ρίψας ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ τηλεγραφήματος, βάλλει κραυγὴν τρόμου:

—Τηλεγράφημα ἀπὸ τὴν Μασσαλίαν!

—Ἀπὸ τὴν Μασσαλίαν! ἀναφωνεῖ ἡ Κυρία ταρασσομένη, γρήγορα, φίλε μου, πέταξέ το, κ' εἰμπορεῖ νὰ εἶνε μολυσμένο, καὶ νὰ μᾶς φέρῃ τὴν χολέραν!

Καὶ ἐν τῷ ἅμα τὸ ἀθῶον τεμάχιον χάρτου ῥίπτεται εἰς τὸ πῦρ, ἐνῶ οἱ δύο σύζυγοι παρατηροῦσιν ἀλλήλους μετὰ βλέμματα ἔμπλεα φόβου!

Ὁ ἰατρός Π. εἰς τὸν ἀσθενῆ— Δὲν μοῦ φαίνεται, φίλε μου, παράξενον πῶς εἶσαι πάντα ἄρρωστος· πρέπει νὰ κινήσῃ, πολὺ νὰ κινήσῃ.